

Startside>Familierechtige forhold og arv>Formueretlige retsvirkninger af ægteskab og registreret partnerskab>

Formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber

Formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber

Frankrig

1 Findes der i denne medlemsstat forskellige former for "registreret partnerskab"? Hvad er forskellene mellem de forskellige former?

I Frankrig findes der kun én type registreret partnerskab, nemlig den civile solidaritetspagt eller "PACS" (*pacte civil de solidarité*). Det defineres i den civile lovbogs artikel 515-1 som en "kontrakt, der indgås af to myndige fysiske personer af forskelligt køn eller af samme køn med det formål at opstille rammer for deres samliv".

Et registreret partnerskab har formueretlige virkninger mellem partnerne og i forhold til tredjemand. De er mindre vidtrækkende end virkningerne af et formueforhold mellem ægtefæller og giver plads til, at partnerne kan give deres vilje til kende.

Disse formueretlige forhold reguleres af et sæt retsregler vedrørende partnernes beføjelser, deres ejerskab over aktiver og deres rettigheder og forpligtelser under den civile solidaritetspagt.

Partnerne er i øvrigt underlagt en bindende "primær" ordning, uanset hvilken formueretlig ordning de har valgt. Den civile lovbogs artikel 515-4 bestemmer i denne forbindelse, at partnerne forpligter sig til samliv samt til at yde hinanden materiel støtte og bistand. Partnerne hæfter i øvrigt principielt solidarisk over for tredjemand for gæld optaget af en af partnerne til opfyldelse af dagligdags behov.

2 Findes der i denne medlemsstat en lovbestemt formueordning for registrerede partnerskaber? Hvad foreskriver den? Hvilke former for "registrerede partnerskab" finder den anvendelse på?

Den franske lovgivning giver partnerne i en civil solidaritetspagt mulighed for at vælge mellem to formueordninger.

På den ene side finder man den almindelige ordning (hvis ikke der er indgået en særlig aftale), som er baseret på fuldstændigt særeje med en formodning om fælleseje, når andet ikke er bevist. Dermed bevarer de enkelte partnere retten til at forvalte, bruge og disponere frit over deres respektive personlige aktiver, og de hæfter alene for personlig gæld stiftet før eller under den civile solidaritetspagt (den civile lovbogs artikel 515-5). Det er kun, hvis det er bevist, at et aktiv ikke tilhører en af partnerne, at aktivet anses for at tilhøre begge partnere, idet hver partner ejer halvdelen af aktivet.

På den anden side kan partnerne vælge en kontraktlig ordning med akkvisitionsfællesskab. Aktiver, som partnerne hver især eller sammen har erhvervet under den civile solidaritetspagt, antages at være ejet i fællesskab, idet hver partner ejer halvdelen (den civile lovbogs artikel 515-5-1). Visse aktiver, som er fastlagt i den civile lovbogs artikel 515-5-2, forbliver dog de enkelte partneres enejeendom. Det gælder bl.a. de penge, som partnerne hver især har tjent efter indgåelsen af den civile solidaritetspagt, og som ikke er blevet brugt til at købe et aktiv, aktiver, som en part har skabt, og deres tilhørsforhold, aktiver af personlig karakter, aktiver eller dele af aktiver, der er erhvervet ved hjælp af midler, som tilhørte en af partnerne forud for registreringen af den oprindelige kontrakt eller ændringskontrakten, aktiver eller dele af aktiver, der er erhvervet ved hjælp af arvede midler eller midler modtaget i gave, og endelig de dele af aktiver, der er erhvervet ved salg af et aktiv eller en del af et aktiv, som en af partnerne havde arvet eller modtaget i gave.

Det skal understreges, at der kun findes én type registreret partnerskab i Frankrig, nemlig den civile solidaritetspagt (PACS).

3 Hvordan kan partnere tilrettelægge deres indbyrdes formueforhold? Hvilke formelle krav er der i dette tilfælde?

Partnerne kan indgå en civil solidaritetspagt ved personregisterføreren eller for en notar.

Den civile lovbogs artikel 515-3 fastsætter, at "personer, der indgår en civil solidaritetspagt, afgiver fælles erklæring herom for personregisterføreren i den kommune, hvor de har fælles opholdssted, eller, såfremt et alvorligt forhold forhindrer dem i at have fælles opholdssted, for personregisterføreren i den kommune, hvor den ene af partnerne har opholdssted". I denne forbindelse fremviser de den mellem dem indgåede kontrakt for personregisterføreren.

En civil solidaritetspagt kan også indgås ved et notaroprettet dokument. Notaren optager dermed den fælles erklæring, registrerer pagten og foranlediger den tinglyst (den civile lovbogs artikel 515-3, stk. 5).

Partnerne kan vælge formueordningen med akkvisitionsfællesskab, som omhandlet i den civile lovbogs artikel 515-5-1. Ellers undergives de den lovbestemte ordning med særeje, jf. den civile lovbogs artikel 515-5.

I løbet af en civil solidaritetspagt kan partnerne beslutte at ændre deres formueordning eller at skifte til en anden ordning ved at udfærdige en ændringskontrakt, der skal tinglyses på samme måde som den oprindelige pagt. Denne ændringskontrakt forelægges den personregisterfører eller notar, der bekræftede den oprindelige pagt, for at få den registreret heri (den civile lovbogs artikel 515-3, stk. 6).

4 Er der begrænsninger for, hvordan partnere kan tilrettelægge deres indbyrdes formueforhold?

Hvis ikke andet er nævnt i kontrakten, er partnerne i en civil solidaritetspagt underlagt formueordningen med særeje. Partnerne kan dog udtrykkeligt vælge formueordningen med akkvisitionsfællesskab, som fremgår af den civile lovbogs artikel 515-5-1: "Partnerne kan i den oprindelige kontrakt eller i en ændringskontrakt vælge at underlægge de aktiver, som de hver især eller sammen erhverver efter registreringen af den pågældende kontrakt, ordningen med akkvisitionsfællesskab. Disse aktiver antages dermed at være ejet i fællesskab, hvor hver part ejer halvdelen, uden at en af partnerne kan vende sig mod den anden partner som følge af en ulige fordeling".

Uanset hvilken ordning partnerne vælger, er de i øvrigt underlagt en bindende primær ordning, som fastlægger deres rettigheder og forpligtelser over for hinanden og i forhold til tredjemand. Den civile lovbogs artikel 515-4 bestemmer i denne forbindelse, at partnerne forpligter sig til samliv samt til at yde hinanden materiel støtte og bistand. Partnerne hæfter i øvrigt principielt solidarisk over for tredjemand for gæld optaget af en af partnerne til opfyldelse af dagligdags behov.

5 Hvilke retsvirkninger har opløsning eller omstødelse for de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab?

I den civile lovbogs artikel 515-7 er det fastsat, at den civile solidaritetspagt opløses ved en af partnernes død, ved ægteskab mellem partnerne, eller hvis én af partnerne bliver gift. I dette tilfælde får opløsningen virkning på datoen for begivenheden. Pagten opløses ligeledes ved fælles erklæring fra partnerne, eller hvis en af dem træffer en ensidig beslutning herom.

Pagtens opløsning får virkning på forholdet mellem partnerne på datoen for opløsningens registrering. Den kan gøres gældende over for tredjemand fra den dag, hvor tinglysningsformaliteterne er afsluttet.

Opløsning eller omstødelse af det registrerede partnerskab medfører afvikling af formueordningen.

Ifølge den civile lovbogs artikel 515-7, stk. 10, påhviler det partnerne at afvikle de rettigheder og forpligtelser, der følger af den civile solidaritetspagt. Hvis ikke partnerne kan nå til enighed herom, træffer retten afgørelse om bruddets konsekvenser for partnernes formue.

Hver partner tager sine personlige aktiver tilbage.

Aktiverne i fællesejet deles med halvdelen til hver, medmindre der er indgået aftale om andet. Intet forhindrer f.eks. de tidligere partnere i at opretholde fællesejet.

Partnernes fordringer over for hinanden afvikles.

Bestemmelserne om præferentiel tildeling ved bodeling (den civile lovbogs artikel 831, 831-2, 832-3 og 832-4) finder anvendelse på forholdet mellem partnerne.

6 Hvilke konsekvenser har det for de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, hvis en af partnerne afgår ved døden?

Hvis en af partnerne dør, opløses det registrerede partnerskab på dødsdagen, og formueordningen afvikles i henhold til de ovenfor nævnte bestemmelser. Den længstlevende partner er ikke en lovlig arving efter fransk arveret. Vedkommende kan dog gøres til arving i et testamente.

Den længstlevende partner kan påberåbe sig en midlertidig brugsret på et år til den bolig, i hvilken den pågældende havde fast bopæl på dødsdagen (ifølge betingelserne i artikel 763, stk. 1 og 2).

Denne ret er imidlertid ikke et almindeligt retsprincip, og afdøde kan fratage den længstlevende partner denne ret ved et testamente.

Den længstlevende partner kan også anmode om præferentiel tildeling af familiens bolig, når dette udtrykkeligt fremgår af afdødes testamente (den civile lovbogs artikel 515-6, stk. 2).

7 Hvilken myndighed har kompetence til at træffe afgørelse i en sag vedrørende de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab?

Det er retten i familieretlige sager, der er kompetent i sager om fælleseje mellem partnere i en civil solidaritetspagt eller samlevende (lov nr. 2009-506 af 12.5.2009 om forenkling af lovgivningen, dekret nr. 2009-1591 af 17.12.2009 om proceduren ved retten i familieretlige sager i forbindelse med formueforhold mellem ægtefæller og sameje, cirkulære CIV/10/10 af 16.6.2010 om retten i familieretlige sagers kompetence i forbindelse med afvikling).

8 Hvilke virkninger har de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab for retsstillingen mellem en partner og en tredjepart?

I henhold til artikel 515-4, stk. 2, i den civile lovbog, der finder anvendelse uafhængigt af den formueordning, som partnerne har valgt, hæfter partnerne solidarisk over for tredjemand for den gæld, som en af dem har stiftet i hverdagen. En sådan solidaritet finder imidlertid ikke anvendelse på åbenbart uforholdsmæssigt store udgifter. Den gælder heller ikke, hvis ikke begge partnere har givet deres samtykke til en aftale om afbetalingskøb eller til et lån, medmindre lånet kun vedrører mindre beløb, som opfylder dagligdags behov, og det samlede beløb for sådanne lån, hvis der er optaget flere lån, ikke er åbenlyst overdrevet henset til husholdningens forbrug".

I henhold til den civile lovbogs artikel 515-5, stk. 3, anses en partner, der ejer løsøre, over for tredjemand, der handler i god tro, for at have beføjelse til alene at foretage enhver form for administration, brug eller overdragelse af løsøre for så vidt angår dette gode.

9 En kort beskrivelse af proceduren for opdeling, herunder deling, fordeling og afvikling, af formuegoderne i det registrerede partnerskab i denne medlemsstat

Ifølge den civile lovbogs artikel 515-7, stk. 10, påhviler det i forbindelse med opløsning af den civile solidaritetspagt partnerne at afvikle de rettigheder og forpligtelser, der følger af denne pagt. Hvis ikke partnerne kan nå til enighed herom, træffer retten afgørelse om bruddets konsekvenser for partnernes formue.

Boet deles enten i mindelighed eller ved retten. Ved en mindelig ordning indgås der en bodelingsoverenskomst mellem partnerne. Den har form af et notarporet dokument, hvis den vedrører aktiver, der kræver tinglysning. Boet deles ved retten, hvis ikke parterne kan nå til enighed om afviklingen eller om aktivernes fordeling. Retten træffer afgørelse om anmodninger om opretholdelse af samejet eller om præferentiel tildeling (den civile lovbogs artikel 831).

Hvis partnerne var underlagt den almindelige formueordning, dvs. ordningen med særeje, får de enkelte partnere igen ejerskab over alle de aktiver, som de kan dokumentere tilhører dem. Det samme gælder de enkelte partneres personlige gæld, som de fortsat hæfter personligt for. Til gengæld anses de aktiver, som ikke bevisligt tilhører en af partnerne, for at tilhøre begge partnere, idet hver partner ejer halvdelen.

Hvis partnerne havde valgt en kontraktlig ordning med akkvisitionsfællesskab, ville det fælles bo anses for at tilhøre begge partnere med hver en halvdel. Det fælles bo deles dermed mellem partnerne, så de får en halvdel hver, med forbehold af de aktiver, der forbliver de enkelte partneres ejendom (jf. ovenfor og den civile lovbogs artikel 515-5-2).

Bestemmelserne om præferentiel tildeling ved bodeling (den civile lovbogs artikel 831, 831-2, 832-3 og 832-4) finder anvendelse på forholdet mellem partnerne.

10 Hvilken procedure og hvilke dokumenter eller oplysninger kræves der normalt for at registrere fast ejendom?

Ved bodeling i mindelighed vedrørende aktiver, der kræver tinglysning (med andre ord fast ejendom), skal dokumentet om afvikling og bodeling formaliseres hos en notar.

Den civile lovbogs artikel 710-1 fastsætter nemlig, at "enhver retshandel eller rettighed for at give anledning til tinglysningsformaliteterne skal fremgå af et dokument, som er officielt bekræftet af en notar med virksomhed i Frankrig, af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument fra en administrativ myndighed".

Sidste opdatering: 15/04/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.